

Biosférická rezervace Dolní Morava - spolupráce s obcemi při obnově biodiverzity

Petr Čupa

Biosférická rezervace Dolní Morava

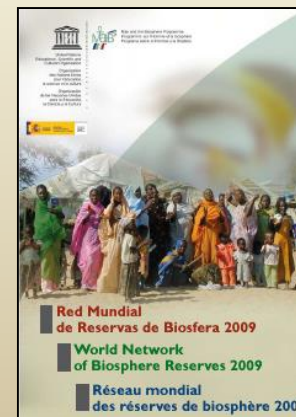
**Biodiverzita v zemědělské krajině:
Současná situace, vize a zkušenosti z praxe**

21. 4. 2022, Lednice

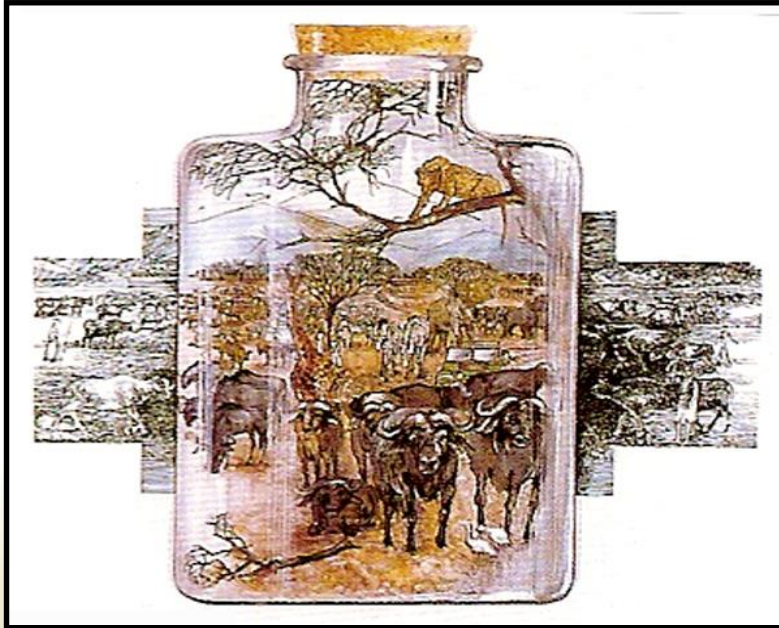
Program „Člověk a biosféra“ - MAB

- Mezinárodní Program MAB je zaměřený na vytvoření vědeckých podkladů a praktických příkladů sloužících ke zlepšení vztahu lidí k jejich životnímu prostředí...
- Cílem programu je podporovat udržitelný rozvoj a rozumné využívání a ochranu přírodních zdrojů prostřednictvím modelu vybraných modelových území celého světa - ***biosférických rezervací***
- Mají sloužit k řešení otázky jak sladit ochranu biodiverzity a přírodních zdrojů s udržitelným socio-ekonomickým rozvojem = **ochrana přírody prostřednictvím rozumných každodenních lidských aktivit**
- V současnosti je ve světě vyhlášených 727 biosférických rezervací ve 131 zemích (2021).

Z toho šest se nachází v ČR.

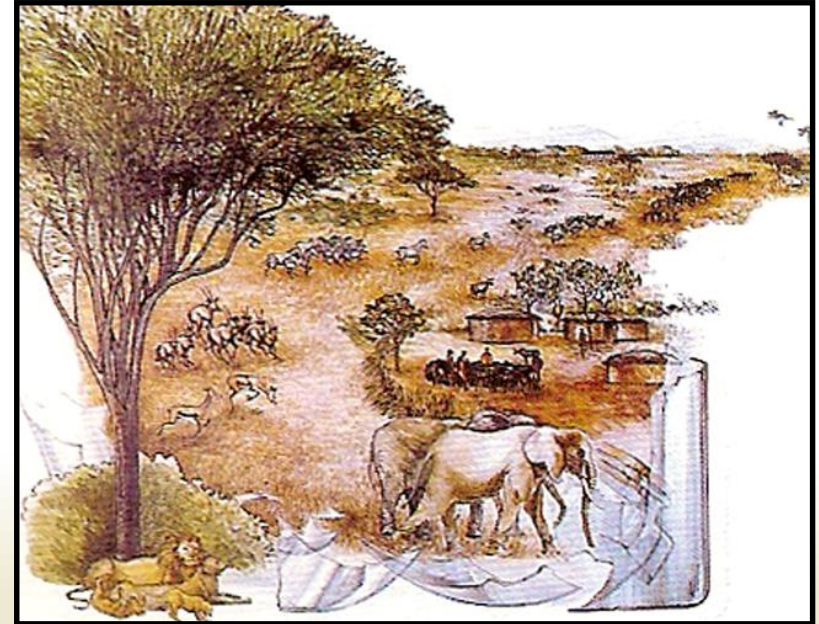

Biosférické rezervace se od jiných typů rezervací liší tím, že nejsou zaměřeny pouze na ochranu přírody, ale respektují a podporují ty lidské činnosti v krajině, které vedou k jejímu udržitelnému využití a rozvoji !

Rezervace

Biosférická rezervace je přístupná a otevřená pro vzájemné působení s okolím a její obyvatelé jsou jejími každodenními „strážci“, kteří využívají a chrání její hodnoty...

Biosférická Rezervace

Biosférické rezervace UNESCO – základní funkce

Všechny BR také musí splňovat tři základní a rovnocenné funkce, jimiž jsou:

- (1) OCHRANA PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ RŮZNORODOSTI,**
- (2) PODPORA UDRŽITELNÉHO EKONOMICKÉHO ROZVOJE,**
- (3) LOGISTIKA – PODPORA VÝCHOVY , VZDĚLÁVÁNÍ A VÝZKUMU**

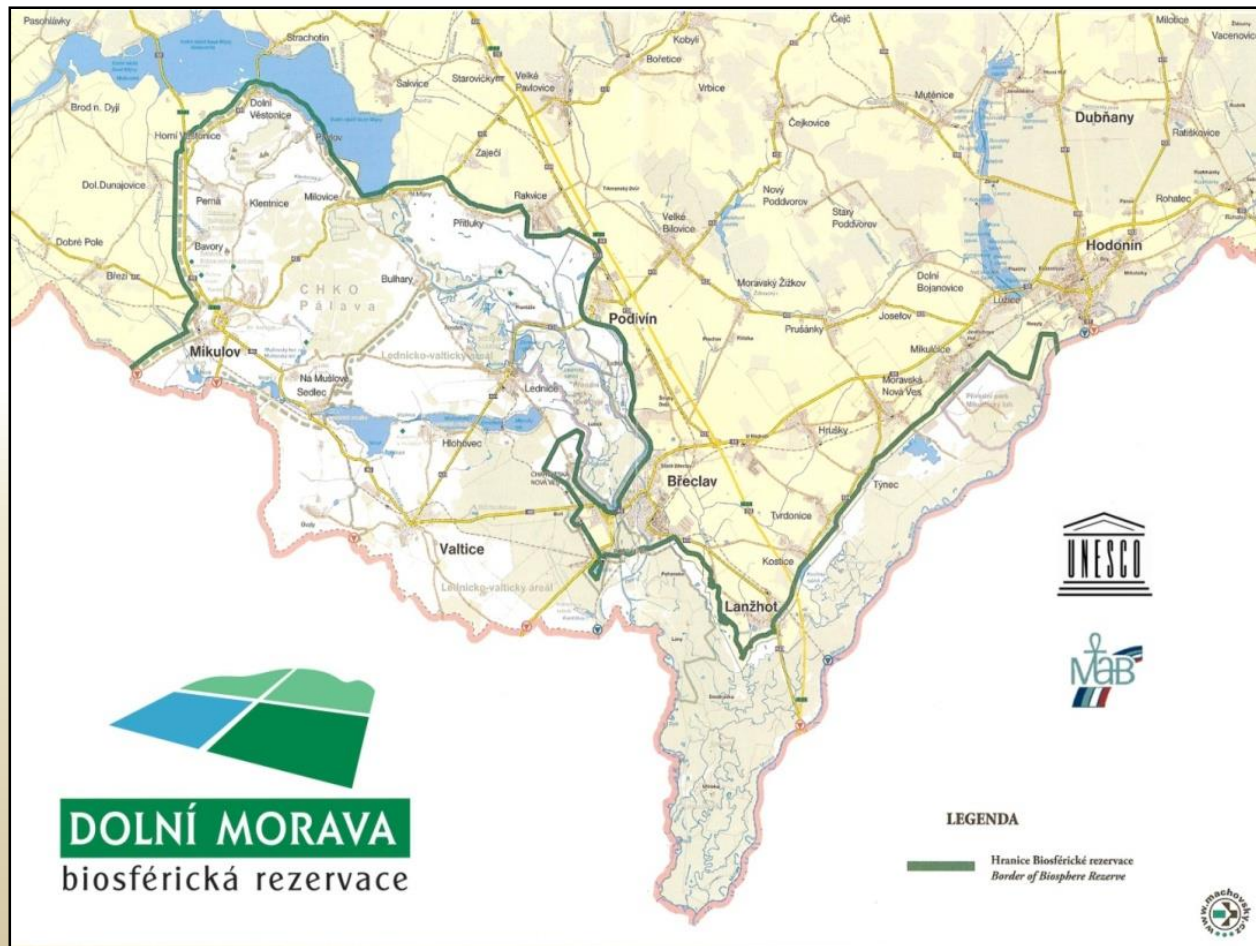

Na správě a činnosti každé biosférické rezervace by se měli podílet především lidé, kteří v dané oblasti žijí a pracují.

Participace je tedy neformální čtvrtou funkcí BR...

Biosférická rezervace Dolní Morava

Výbor Mezinárodní koordinační rady programu UNESCO „Člověk a biosféra“ schválil v Paříži ve dnech 8. - 11. července 2003 rozšíření BR Pálava (1986) o Lednicko-valtický areál a lužní lesy v oblasti Podluží, mezi Břeclaví, Mikulčicemi a soutokem řek Moravy a Dyje...

Biosférická rezervace Dolní Morava, obecně prospěšná společnost (2004)

V České republice je to poprvé, kdy odpovědnost za management BR převzala nevládní organizace a ne orgán ochrany přírody !!!

Současní zakladatelé jsou:

- **Lesy České republiky, s. p.**
- **MND, a. s.**
- **Okresní hospodářská komora Břeclav**
- **Český svaz ochránců přírody**

V roce 2004 bylo jedním ze zakládajících subjektů i Ministerstvo životního prostředí, to ale z vlastních systémových a organizačních důvodů v roce 2012 z OPS vystoupilo.

Řídící strukturu BR ještě doplňují zástupci:

- **obcí regionu LVA**
- **obcí regionu Podluží**
- **obcí regionu Mikulovsko**
- **Okresní Agrární komory Břeclav**
- **Mendelovy univerzita v Brně**

Obnova prvků Územního systému ekologické stability ve spolupráci s obcemi (2013 – 2014)

- ve spolupráci se Státním Pozemkovým úřadem v Břeclavi a obcemi vybrala BR DM vhodné lokality v 11 katastrálních územích.
- zajistila projektovou dokumentaci pro obnovu prvků Územního systému ekologické stability.
- BR pro obce připravila žádosti o dotaci v rámci Operačního programu Životní prostředí v rámci OP ŽP 2010 – 2014 v hodnotě větší než 150 mil. Kč

• spolupráce, které se zatím účastnilo šest obcí je vzorovou ukázkou spolupráce mezi BR, samosprávami a orgány ochrany přírody

Projekt: **Obnova ÚSES v k.ú. Pohořelice a k.ú. Nová Ves u Pohořelic**

Investor: **Město Pohořelice, projektované náklady 42 mil. Kč.**

Výměra: **cca 54 ha (3 BC, jedno o výměře 34 ha)**

Projektant: **Ing. Pavel Viceník**

Projekt: **Založení a obnova biocenter a
prvků ÚSES v k.ú. Vlasatice**

Investor: **Obec Vlasatice, projektované náklady 7,5 mil. Kč.**

Výměra: **18,2 ha**

Projektant: **Ing. Jan Machovec, odb. spolupráce ing. David Mikolášek**

Projekt:

Založení a obnova biocenter a prvků ÚSES v k.ú. Drnholec

Investor: Městys Drnholec, projektované náklady 60 mil. Kč.

Výměra: 86,0 ha

Projektant: Ing. Jan Machovec, odb. spolupráce ing. David Mikolášek

Panonský háj pod Olivetskou horou v Mikulově

- Projekt inspirovaný diplomovou prací studentky Mendelovy univerzity
- Revitalizace bývalého selského lomu a odstranění následků činnosti okrašlovacího spolku z počátku 20. století

- Realizace je výsledkem spolupráce týmu odborníků za podpory AOPK, města Mikulov a MND, a.s. pod vedením BR Dolní Morava, o.p.s.

Začali jsme cestu, která by měla ukázat, že management kulturní krajiny musí být založen především na pokoře a úctě k dědictví našich předků, na respektu k obyvatelům a profesím utvářejícím krajinu a ve schopnosti přijmout společnou odpovědnost za stav přírodního prostředí...

Jenom potom, může být biosférická rezervace považována za skutečnou „Agenturu udržitelného rozvoje“

Děkuji za pozornost.

Ing. Petr Čupa

zástupce ředitele BR Dolní Morava, o.p.s.

petr.cupa@dolnimorava.org

www.dolnimorava.org